

Samen kiezen voor een waardig levenseinde

VOORWOORD

Kwaliteit geven aan je levenseinde is belangrijk. Via deze weg nodigen we je uit even stil te staan bij deze levensfase. Sterven maakt immers deel uit van het leven. De keuzes die je maakt over je levenseinde, zullen mee bepaald worden door jouw waardenpatroon, levensgeschiedenis of verwachtingen. Het is belangrijk dat je die keuzes tijdig hebt besproken met je familie, je huisarts, andere hulpverleners en je omgeving. Op die manier krijgen zij de kans om er voor jou te zijn als je ooit in een situatie terechtkomt waarin je wilsonbekwaam bent geworden of waarin communicatie niet meer mogelijk is.

Er zijn verschillende mogelijkheden om je wensen vooraf duidelijk te formuleren. Voor bepaalde keuzemogelijkheden is een schriftelijke verklaring noodzakelijk. Je moet meerderjarig zijn en in staat zijn om zelf te beslissen.

De Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds kan je helpen bij het invullen en verspreiden van de nodige documenten. De dienst kan ook helpen bij het organiseren van de zorgverlening.

INHOUD

1. Palliatieve zorg	4
2. Negatieve wilsverklaring	5
3. Voorafgaande wilsverklaring inzake euthanasie	5
4. Actueel verzoek om euthanasie	6
5. Verklaring inzake orgaandonatie	7
6. Afstaan van het lichaam aan de wetenschap	7
7. Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling	8
8. Nog vragen?	9

NUTTIGE FORMULIEREN

Formulier 1 - Negatieve wilsverklaring _____	11
Formulier 2 - Wilsverklaring euthanasie _____	13
Formulier - Actueel verzoek om euthanasie	
• Formulier 3 A - model indien de patiënt wel nog in staat is dit zelf op te stellen ___	15
• Formulier 3 B - model indien de patiënt niet in staat is dit zelf op te stellen _____	17
Formulier 4 - Verklaring voor orgaandonatie _____	19
Formulier 5 - Verklaring inzake de wijze van teraardebestelling _____	21

Begeleiding van personen met dementie

Hoe kan je je voorbereiden op 'ouder worden'? Wat als je op een bepaald moment afhankelijk wordt van anderen? Ben je er zeker van dat er rekening wordt gehouden met je wensen, verwachtingen en keuzes?

Overleg tussen de betrokken zorgverleners, de patiënt en zijn naasten kan ervoor zorgen dat de autonomie van personen met dementie beter gerespecteerd wordt en hun levenskwaliteit verbetert.

Een kwalitatieve begeleiding van personen met dementie is belangrijk. De regionale expertisecentra dementie en het Vlaamse expertisecentrum dementie geven informatie en advies met betrekking tot zorg en begeleiding van personen met dementie en hun omgeving.

Meer informatie over de 9 regionale expertisecentra vind je op www.dementie.be of bij de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

Meer informatie over dementie

www.omgaanmetdementie.be

Zorgen voor iemand met dementie: hoe pak je dat aan? Op deze website lees je er alles over. Je kan er ook getuigenissen bekijken van mensen die zorg dragen voor iemand met dementie.

www.onthoumens.be

Met de website 'Vergeet dementie, onthou mens' wil het Expertisecentrum Dementie, in samenwerking met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en tal van andere partners iets doen aan het beeld dat we hebben rond dementie. Je kan er meer lezen over wat dementie nu precies inhoudt en je krijgt er tips rond hoe je je beeld rond dementie kan bijstellen.

1. PALLIATIEVE ZORG

Een palliatieve aandoening is een aandoening die niet langer kan behandeld worden. Toch is deze aandoening niet noodzakelijk terminaal.

Wie zich in een palliatieve situatie bevindt, heeft altijd recht op palliatieve zorg.

Palliatieve zorg:

- is een totaalpakket van medische, psychosociale en spirituele ondersteuning
- zowel voor de patiënt als voor zijn omgeving
- zowel thuis, in het ziekenhuis, in een palliatieve eenheid, in een woon- en zorgcentrum of een andere voorziening
- deze extra zorg is gratis
- hulpverleners zoeken met de patiënt o.a. naar de gepaste pijnbestrijding en symptoomcontrole om te streven naar kwaliteit van leven

De palliatieve dagcentra en de palliatieve thuiszorgequipes

In de palliatieve dagcentra kunnen de patiënt en zijn familie terecht voor ontmoeting. Deze opvang kan ook een rustmoment bieden aan de personen die dagelijks voor de thuiszorg instaan.

De palliatieve thuiszorgequipes ondersteunen de patiënt en zijn vertrouwde zorgverleners in de thuissituatie. Meer informatie over palliatieve voorzieningen in je streek vind je op www.palliatief.be of bij de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds.

Palliatieve zorg kan samengaan met de andere keuzes vermeld op de volgende pagina's.

2. NEGATIEVE WILSVERKLARING

In de negatieve wilsverklaring kan je in detail opschrijven welke behandelingen of onderzoeken je niet meer wenst te ondergaan als je niet meer wilsbekwaam bent. Dankzij dit document weten artsen dus welke behandelingen je aanvaardt en welke niet. Deze verklaring is belangrijk in het overleg tussen de zorgverleners en de familie, om de wens van de patiënt gerespecteerd te zien. Er zijn geen getuigen nodig. Deze verklaring is onbeperkt geldig en kan altijd herzien worden.

Als je dit document niet meer zelf kan invullen, kan je vragen aan een derde om dit voor jou te doen in het bijzijn van je zorgverstrekker.

Dit document kan niet geregistreerd worden op de gemeente. Het is aan te bevelen een kopie te bezorgen aan je huisarts/behandelende geneesheer en aan je vertegenwoordiger.

De vertegenwoordiger

De vertegenwoordiger is de persoon die door jou wordt aangeduid en jouw wil vertolkt, als je dat zelf niet meer kan. De arts moet de wilsuiting van de patiënt via de aangeduide, wettelijke vertegenwoordiger volgen. Je duidt je vertegenwoordiger aan met behulp van een gedateerde schriftelijke verklaring, die zowel jij als de vertegenwoordiger ondertekenen.

Een familielid kan de functie van vertegenwoordiger op zich nemen als:

- je vertegenwoordiger zijn rol niet meer op zich kan nemen
- er geen vertegenwoordiger werd aangeduid

Duid je vertegenwoordiger bij voorkeur ook aan op de negatieve wilsverklaring, die zowel door jou als door je vertegenwoordiger wordt ondertekend.

3. 'VOORAFGAANDE' WILSVERKLARING INZAKE EUTHANASIE

Euthanasie betekent 'opzettelijk en actief levensbeëindigend handelen door een andere persoon, op uitdrukkelijk verzoek van de patiënt zelf'.

Iedere persoon kan met dit document voorafgaandelijk kiezen om met euthanasie te sterven als hij zich in een toestand van onomkeerbare coma bevindt en zelf niet meer kan beslissen.

De 'Wilsverklaring euthanasie' is vijf jaar geldig en kan daarna op eigen initiatief hernieuwd worden. Is de verzoeker door wilsonbekwaamheid na verloop van deze vijf jaar niet meer in staat om de wilsverklaring te verlengen? Dan blijft zijn of haar verklaring geldig.

Het document krijgt zijn wettelijke waarde door de handtekening van twee getuigen. Deze verklaren dat de verzoeker de wilsverklaring vrijwillig opmaakte en dit bij volle bewustzijn. Eén van beiden mag geen erfgenaam en/of legataris zijn.

Als de patiënt zelf niet in staat is om de verklaring te schrijven of te ondertekenen, moet een arts een medisch attest toevoegen aan de wilsverklaring.

De vertrouwenspersoon

Het is aangewezen één of meer vertrouwenspersonen in te schakelen. Een vertrouwenspersoon wordt volgens de regelgeving euthanasie, door jou aangeduid en vertolkt jouw wil, als je dat zelf niet meer kan. De vertrouwenspersoon heeft de rol de behandelende arts op de hoogte te stellen van jouw voorafgaand verzoek om euthanasie. Je kan om het even wie als vertrouwenspersoon meenemen naar een contact met de zorgverstrekkers.

Alle ondertekenaars ontvangen een origineel exemplaar van de wilsverklaring euthanasie. Het is ook aan te bevelen een kopie in het medisch dossier van de huisarts te laten opnemen.

Dit document kan geregistreerd worden op de gemeente.

FORMULIER 3A-3B
'Actueel verzoek'
zie pg. 15 en 17

4. ACTUEEL VERZOEK OM EUTHANASIE

De wet bepaalt een aantal voorwaarden voor euthanasie:

- het gaat om een medisch uitzichtloze toestand van aanhoudend en ondraaglijk fysiek of psychisch lijden dat niet gelenigd kan worden
- deze toestand is het gevolg van een ernstige en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening
- De vraag om euthanasie wordt meerdere malen met de behandelend geneesheer besproken en het verzoek moet schriftelijk worden opgemaakt. Het schriftelijk verzoek mag op eender welk stuk papier geschreven worden. Er is hiervoor geen standaarddocument voorzien, maar als bijlage vind je mogelijke voorbeelden.

In de vraag om euthanasie mag de patiënt niet onder druk gezet worden.

Er is altijd een advies van een tweede arts nodig. Bij personen die niet-terminaal ziek zijn, dient er ook nog een advies gegeven te worden door een derde arts (die specialist is in de aandoening, of psychiater).

De arts kan weigeren aan euthanasie mee te werken, maar je hebt als patiënt het recht om een andere arts in te schakelen. Ga daarom tijdig in dialoog met je arts.

Is de patiënt niet langer in staat is om het verzoek zelf te schrijven? Dan kan het verzoek op papier gezet worden door een derde, die geen erfgenaam en/of legataris is. Dit moet steeds in aanwezigheid van een arts gebeuren.

FORMULIER 4

'Verklaring voor orgaandonatie'
zie pg. 19

5. VERKLARING INZAKE ORGAANDONATIE

Orgaandonatie houdt in dat één of meerdere organen van een overledene gebruikt worden voor transplantatie bij een patiënt met een falend orgaan. Een orgaandonor kan meerdere patiënten redden van een levensbedreigende situatie.

De Belgische wet bepaalt dat elke persoon vanaf 18 jaar automatisch orgaandonor is. Dit wil zeggen dat de organen in principe altijd worden weggenomen. Nabestaanden kunnen de orgaandonatie wel weigeren. Via bijgevoegde verklaring kan je zelf je ontegensprekelijke toestemming of weigering voor orgaandonatie kenbaar maken.

Dit document kan geregistreerd worden op de gemeente. Het is aangewezen ook een kopie te bezorgen aan je huisarts, je vertegenwoordiger en/of je vertrouwenspersoon.

6. AFSTAAN VAN HET LICHAAM AAN DE WETENSCHAP

Dit is een wilsuiting waarin je bevestigt dat je lichaam mag gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek.

Het in te vullen document kan je opvragen bij een universiteit naar keuze. Na het terugsturen van het ingevulde document krijg je van deze instelling een ontvangstbewijs. Dit bewijs moet bewaard worden bij de identiteitskaart. Na het overlijden worden de gemeente en het universitair ziekenhuis verwittigd.

7. VERKLARING INZAKE DE WIJZE VAN TERAARDEBESTELLING

Met deze verklaring geef je aan wat er met je lichaam moet gebeuren na het overlijden. Wil je begraven worden? Of liever gecremeerd? Welke uitvaartplechtigheid wil je? Geef je keuzes aan op het document in bijlage. De keuzes die je nu maakt, kan je steeds op een later moment wijzigen.

Door dit document neer te leggen bij de dienst burgerlijke stand van de gemeente wordt de uitvoering van de gemaakte keuze gegarandeerd. Je kan ook overwegen om een exemplaar te bezorgen aan je huisarts, je vertegenwoordiger en/of je vertrouwenspersoon.

HEB JE NOG VRAGEN?

Neem contact op met je (huis)arts of de maatschappelijk werker van je ziekenfonds. Voor extra informatie kan je terecht bij onderstaande organisaties.

FEDERATIE PALLIATIEVE ZORG VLAANDEREN VZW

De Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen (FPZV) behartigt de belangen van de palliatieve patiënt in Vlaanderen door ervoor te zorgen dat palliatieve zorg herkenbaar aanwezig is in de maatschappij en dat kwalitatief hoogstaande palliatieve zorg in alle verschillende zorgsectoren laagdrempelig toegankelijk is voor elke Vlaming.

Op hun website www.delaatstereis.be vind je alles wat je zoekt rond vroegtijdige zorgplanning, wilsverklaringen, contactgegevens, vaak gestelde vragen rond (vroegtijdige) zorgplanning enzovoort.

www.palliatief.be

www.delaatstereis.be

LEVENSEINDE INFORMATIEFORUM (LEIF)

LEIF is een open initiatief van mensen en verenigingen die streven naar een waardig levenseinde voor iedereen, waarbij respect voor de wil van de patiënt voorop staat. Je kan bij hen terecht voor hulp of inlichtingen over levenseinde. Zij helpen je rechtstreeks of brengen je in contact met andere organisaties.

www.leif.be - Leiflijn: 078 15 11 55

DEMENS.NU

In het huisvandeMens is iedereen welkom. De vrijzinnig humanistische consultants helpen je graag verder.

Je kan er terecht voor informatie, een luisterend oor, de viering van belangrijke momenten in je leven en activiteiten.

www.deMens.nu

EXPERTISECENTRUM DEMENTIE VLAANDEREN VZW

In Vlaanderen zijn er 9 regionale expertisecentra voor personen met dementie. De expertisecentra dementie bieden informatie en begeleiding aan iedereen die geconfronteerd wordt met dementie. Zij vertalen wetenschappelijke inzichten naar bruikbare informatie voor het werkveld.

www.dementie.be

Nuttige formulieren

NEGATIEVE WILSVERKLARING

Naam en voornaam.....

Adres

Identificatienummer in het Rijksregister.....

Indien mijn lichamelijke of geestelijke toestand zo is aangetast dat er geen hoop meer is op genezing en ik niet langer wilsbekwaam ben:

Wil ik geen levensverlengende behandeling, maar enkel comfortbehandeling. Ik wil geen onderzoeken meer (bv. een radiografie, endoscopie) tenzij ze mijn comfort zouden kunnen verbeteren.

Wil ik geen (aanduiden wat je niet meer wil):

- antibiotica
- kunstmatige toediening van vocht en voeding
- chemotherapie
- bestraling
- operatie
- kunstmatige beademing
- nierdialyse
- reanimatie
- intensieve zorg
- opname in een ziekenhuis
- andere behandeling (vul zelf in):

.....

.....

.....

Duid ik een vertegenwoordiger aan om mijn wensen en rechten te doen gelden, indien ik er zelf niet meer toe in staat ben:

Naam en voornaam

Adres

Identificatienummer in het Rijksregister

Telefoonnummer

Geboortedatum en geboorteplaats.....

Eventuele graad van verwantschap.....

Ik ben niet in staat mijn wilsverklaring zelf te schrijven.

De reden waarom ikzelf fysiek blijvend niet in staat ben deze negatieve wilsverklaring te schrijven en te ondertekenen is de volgende:

.....
.....
.....

Ik heb
aangewezen om deze negatieve wilsverklaring schriftelijk vast te leggen.

De persoonlijke gegevens van de vernoemde persoon zijn de volgende:

Adres
.....
.....

Identificatienummer in het Rijksregister.....

Telefoonnummer.....

Geboortedatum en geboorteplaats.....

Eventuele graad van verwantschap

Deze verklaring is opgemaakt in..... ondertekende exemplaren die worden bewaard:

.....
.....
.....

Gedaan te....., op.....

Datum en handtekening van de verzoeker:

.....

Datum en handtekening van de vertegenwoordiger:

.....

Datum en handtekening van de aangewezen persoon die de wilsverklaring heeft opgesteld in plaats van de verzoeker:.....

In aanwezigheid van behandelend geneesheer*:

Handtekening, datum, en stempel:

(bij iedere datering en handtekening worden de hoedanigheid en de naam vermeld)

* Niet verplicht - De arts bevestigt bij ondertekening uitsluitend dat de patiënt wilsbekwaam is bij het opmaken van deze negatieve wilsverklaring

WILSVERKLARING EUTHANASIE

Rubriek I. Verplichte gegevens

A. Voorwerp van de wilsverklaring

De Heer/Mevrouw(*): (naam en voornaam)

(* verzoekt dat voor het geval hij/zij(*) niet meer in staat is tot wilsuiting, een arts euthanasie toepast indien voldaan is aan de voorwaarden vastgesteld in de wet van 28 mei 2002 betreffende euthanasie

(* herbevestigt de wilsverklaring tot euthanasie die werd opgesteld op (datum): (1)

(* herziet de wilsverklaring tot euthanasie die werd opgesteld op (datum): (1)

(* trekt de wilsverklaring tot euthanasie in, die werd opgesteld op (datum): (1)

B. Persoonlijke gegevens van de verzoeker

Mijn persoonlijke gegevens zijn de volgende :

- hoofdverblijfplaats:

- volledig adres:

- identificatienummer in het Rijksregister:

- geboorteplaats en geboortedatum:

C. Kenmerken van de wilsverklaring

Deze verklaring werd vrij en bewust afgelegd. Dit wordt onderschreven door de handtekening van de twee getuigen en in voorkomend geval van de vertrouwensperso(o)n(en).

Ik verwacht dat deze wilsverklaring wordt geëerbiedigd.

D. De getuigen

De getuigen ten overstaan waarvan ik deze wilsverklaring afleg, zijn:

1) Naam en voornaam:

Hoofdverblijfplaats:

Volledig adres:

Identificatienummer in het Rijksregister:

Telefoonnummer:

Geboortedatum en geboorteplaats:

Eventuele graad van verwantschap:

2) Naam en voornaam:

Hoofdverblijfplaats:

Volledig adres:

Identificatienummer in het Rijksregister:

Telefoonnummer:

Geboortedatum en geboorteplaats:

Eventuele graad van verwantschap:

Rubriek II. Facultatieve gegevens

A. De eventuele aangewezen vertrouwenspersonen

Als vertrouwensperso(o)n(en), waarvan ik wens dat hij/zij onmiddellijk op de hoogte wordt (worden) gebracht indien ik mij in een toestand bevind waarin de wilsverklaring van toepassing zou kunnen zijn en dat hij/zij tijdens de procedure wordt (worden) betrokken, wijs ik in volgorde van voorkeur aan :

- 1) Naam en voornaam:.....
Hoofdverblijfplaats:.....
Volledig adres:.....
Identificatienummer in het Rijksregister:.....
Telefoonnummer:.....
Geboortedatum en geboorteplaats:.....
Eventuele graad van verwantschap:

2)..... (2)

B. Gegevens weer te geven door de persoon die fysiek blijvend niet in staat is een wilsverklaring op te stellen en te tekenen

De reden waarom ikzelf fysiek blijvend niet in staat ben deze wilsverklaring op te stellen en te ondertekenen is de volgende:

.....
.....

Als bewijs hiervan, voeg ik een medisch getuigschrift in bijlage.

Ik heb.....(naam en voornaam) aangewezen om deze wilsverklaring schriftelijk vast te leggen.

De persoonlijke gegevens van voornoemde persoon zijn de volgende :

- Hoofdverblijfplaats:
- Volledig adres:.....
- Identificatienummer in het Rijksregister:
- Telefoonnummer:
- Geboortedatum en geboorteplaats:
- Eventuele graad van verwantschap:

Deze verklaring is opgemaakt in (aantal) ondertekende exemplaren die worden bewaard (op een plaats of bij een persoon):

.....
.....

Gedaan te, op.....

Naam

Naam

Naam

Naam

.....
Datum en handtekening van de verzoeker

Datum en handtekening van de aangewezen persoon bij het fysiek blijvend niet in staat zijn van de verzoeker (1)

Datum en handtekening van de twee getuigen

Datum en handtekening van de aangewezen vertrouwensperso(o)n(en) (1)

(bij iedere datering en handtekening worden de hoedanigheid en de naam vermeld)

(*) schrappen wat niet past

(1) in voorkomend geval

(2) voor elke aangewezen vertrouwenspersoon worden de onder 1) vermelde gegevens weergegeven

ACTUEEL VERZOEK

Model voor schriftelijk actueel verzoek inzake euthanasie indien de patiënt nog in staat is dit zelf op te stellen*

Ik

verklaar dat ik mij ten volle van mijn gezondheidssituatie bewust ben en van mijn levensverwachtingen op de hoogte ben. Deze en volgende zaken besprak ik met mijn behandelende geneesheer.

Ik ondervind een aanhoudend en ondraaglijk fysiek en/of psychisch lijden dat onvoldoende kan worden weggenomen. Daarom verzoek ik om euthanasie.

Mijn persoonlijke gegevens zijn de volgende:

Naam:

Adres:

Rijksregisternummer:

Geboorteplaats en datum:

Ik verklaar dat ik dit verzoek vrijwillig en overwogen doe en dit vroeger reeds ter sprake bracht en dat mijn verzoek niet tot stand gekomen is als gevolg van enige externe druk.

Ik duid (naam voluit) aan als mijn vertrouwenspersoon.

Dit verzoek is opgemaakt in (aantal) ondertekende exemplaren die worden bewaard

.....
(op een plaats of bij een persoon maar minimum één exemplaar in het medisch dossier)

Gedaan te, op

(handtekening en naam van de verzoeker)

* Indien de patiënt fysiek niet in staat is om dit formulier zelf op te stellen, kan je formulier 3b gebruiken

Toelichting schriftelijk actueel verzoek

Verzoek om euthanasie door de patiënt die ondraaglijk lijdt

- geschreven, gedateerd en ondertekend door de patiënt
- duidelijke schriftelijke vermelding dat hij/zij om euthanasie verzoekt
- verzoekschrift wordt toegevoegd aan het medisch dossier bij zijn/haar behandelende arts
- verzoek wordt ingetrokken wanneer de patiënt erom vraagt en het verzoekschrift wordt dan teruggegeven

ACTUEEL VERZOEK

Model voor schriftelijk actueel verzoek inzake euthanasie indien de patiënt niet in staat is dit zelf op te stellen*

De Heer/Mevrouw (1).....

verklaart niet in staat te zijn om zijn/haar (1) verzoek op schrift te stellen om volgende reden:

.....

De Heer/Mevrouw (1) heeft mij, (naam voluit)

aangewezen om het verzoek schriftelijk vast te leggen. Mijn persoonlijke gegevens, als aangewezen persoon, zijn:

Naam:.....

Adres:

Rijksregisternummer:

Telefoonnummer:

Geboorteplaats en datum:

Eventuele graad van verwantschap:

Bij het opstellen van dit verzoek is de behandelend arts, dokter..... aanwezig.

De Heer/Mevrouw (1) verklaart zich ten volle bewust te zijn van zijn/haar (1) gezondheidssituatie en van zijn/haar levensverwachtingen. Hij/zij (1) verklaart aanhoudend en ondraaglijk fysiek en/of psychisch te lijden. Dit lijden kan voor hem/haar onvoldoende worden weggenomen. Daarom verzoekt hij/zij (1) tot euthanasie.

De persoonlijke gegevens van De Heer/Mevrouw (1)..... zijn de volgende:

Naam:

Adres:

Rijksregisternummer:

Geboorteplaats en datum:.....

Hij/zij (1) verklaart dat dit verzoek vrijwillig en overwogen is en vroeger reeds ter sprake werd gebracht. Dit verzoek is niet tot stand gekomen als gevolg van enige externe druk.

(eventueel: Hij/zij (1) duidt (naam voluit) aan als zijn/haar (1) vertrouwenspersoon.)

Dit verzoek is opgemaakt in..... (aantal) ondertekende exemplaren die worden bewaard

.....
 (op een plaats of bij een persoon maar minimum één exemplaar in het medisch dossier)

Gedaan te, op.....

Handtekening
verzoeker

Handtekening
op schrift steller

Handtekening
behandelend arts

(evt.) Handtekening
vertrouwenspersoon

.....

* Indien de patiënt fysiek in staat is om het formulier zelf op te stellen, kan je formulier 3a gebruiken (1) schrappen wat niet past

Toelichting schriftelijk actueel verzoek

Verzoek om euthanasie door de patiënt die ondraaglijk lijdt

- patiënt doet beroep op een derde om zijn verzoek in zijn/haar plaats te schrijven
- derde moet meerderjarig zijn
- derde mag geen materieel belang hebben bij het overlijden van de patiënt
- vermelding dat de patiënt het niet zelf kan schrijven + WAAROM niet
- de behandelende arts is getuige van het schrijven van het verzoekschrift en ondertekent mee
- verzoekschrift wordt toegevoegd aan het medisch dossier bij de behandelende arts
- verzoek wordt ingetrokken wanneer de patiënt erom vraagt en het verzoekschrift wordt dan teruggegeven

VERKLARING VOOR ORGAANDONATIE

KONINKRIJK BELGIE

Wettelijke basis: KB van 30/10/86 (BS 14/02/87)

<http://www.beldonor.be>

Gemeente:

Postcode:

Verklaring van de wilsuitdrukking inzake wegneming en transplantatie van organen en weefsels na overlijden.

Naam – Voornamen:

Datum en plaats van geboorte(dd/mm/jjjj):

Rijksregisternummer:

Adres :

- verzet zich tegen elke wegneming van organen en weefsels (1)
- verklaart uitdrukkelijk zich donor te stellen (uitdrukkelijke wilsbeschikking) (1)
- herroept de verklaring van verzet (1)
- herroept de verklaring van uitdrukkelijke wilsbeschikking (1)

(1) Voor de minderjarigen: de vertegenwoordiger van degene voor wie het verzet of de herroeping ervan is geschied:

Graad van verwantschap:

Opgemaakt te

Op

Handtekening van de aanvrager,

Handtekening van de ambtenaar,

Stempel van de gemeente

VERKLARING INZAKE DE WIJZE VAN TERAARDEBESTELLING

Verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling

Ondergetekende,

verblijvend te,

- (1) verklaart aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente*
.....
- (2) herziet de verklaring inzake de wijze van teraardebestelling neergelegd in de stad/gemeente*
op (datum).....
- (3) trekt de verklaring inzake de wijze van teraardebestelling in neergelegd in de stad/gemeente*
op (datum).....

- Begraving van het stoffelijk overschot
- Crematie gevolgd door begraving van de as binnen de omheining van de begraafplaats
- Crematie gevolgd door bijzetting van de as in het columbarium van de begraafplaats
- Crematie gevolgd door uitstrooiing van de as op de strooiweide van de begraafplaats
- Crematie gevolgd door uitstrooiing van de as in de Belgische territoriale zee
- Crematie gevolgd door uitstrooiing van de as op een andere plaats dan de begraafplaats of in de Belgische territoriale zee
- Crematie gevolgd door begraving van de as op een andere plaats dan de begraafplaats
- Crematie gevolgd door bewaring van de as op een andere plaats dan de begraafplaats
- Eigen keuze van begraving/uitstrooiing of bewaring van de as

.....

.....

.....

(*) schrappen wat niet past

Ritueel van de uitvaartplechtigheid

- Uitvaartplechtigheid volgens de Katholieke Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Protestantse Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Anglicaanse Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Orthodoxe Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Joodse Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Islamitische Godsdienst
- Uitvaartplechtigheid volgens de Vrijzinnige levensovertuiging
- Uitvaartplechtigheid volgens Neutraal Filosofische overtuiging
- Eigen keuze van uitvaartplechtigheid

De inhoud van deze verklaring, die uit eigen wil opgemaakt werd, is mijn laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling.

Opgemaakt te, op

Handtekening

Ontvangstbewijs van de verklaring betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling

Op heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand van de stad/gemeente*

de verklaring ontvangen betreffende de laatste wilsbeschikking inzake de wijze van teraardebestelling van

IN EEN NOTENDOP:

Type formulier	Wat is het ?	Registratie	Getuige Vertegenwoordiger Vertrouwenspersoon	Geldigheid	Aanbeveling
Negatieve wilsverklaring (formulier 1)	Verklaring waarin je aangeeft welke behandelingen of onderzoeken je niet meer wenst te ondergaan als je niet meer wilsbekwaam bent	Geen registratie op gemeente	• Vertegenwoordiger ondertekent mee	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je behandelende arts of huisarts, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
'Voorafgaande'-wilsverklaring euthanasie (formulier 2)	Voorafgaande keuze om met euthanasie te sterven als je in een toestand van onomkeerbare coma terechtkomt en zelf niet meer kan beslissen		• 2 getuigen nodig • Vertrouwenspersoon mag maar moet niet	5 jaar	Bezorg een kopie aan je getuigen, vertegenwoordiger en /of vertrouwenspersoon
Actueel verzoek om euthanasie (formulier 3a)	Vraag naar levensbeëindiging indien de patient nog in staat is dit zelf op te stellen			Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Actueel verzoek om euthanasie (formulier 3b)	Vraag naar levensbeëindiging indien de patient niet in staat is dit zelf op te stellen		• Vertrouwenspersoon mag maar moet niet. • Behandelend arts ondertekent mee	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je behandelende arts en vertrouwenspersoon
Orgaandonatie (formulier 4)	Toestemming of weigering om één of meerdere van je organen weg te nemen voor transplantatie na overlijden	Registratie op gemeente is mogelijk	• Getuige, vertegenwoordiger, vertrouwenspersoon mag maar moet niet	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je huisarts, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Teraardebesteding (formulier 5)	Verklaring over hoe je lichaam wordt teraardebested en welke uitvaartplechtigheid je wenst	Registratie op gemeente is mogelijk	• Getuige, vertegenwoordiger, vertrouwenspersoon mag maar moet niet	Onbeperkt	Bezorg een kopie aan je huisarts, vertegenwoordiger en/of vertrouwenspersoon
Lichaam schenken aan de wetenschap	Verklaring dat je je lichaam aan universiteit schenkt voor medische wetenschap	Formulier afhankelijk van de universiteit van je keuze	Niet van toepassing	Onbeperkt	Bewaar het ontvangstbewijs van de universiteit bij je identiteitskaart

Deze brochure is een initiatief van het intermutualistisch overleg
Diensten Maatschappelijk Werk

De meest recente versie van de brochure is te vinden op de website
van de ziekenfondsen.

Socialistische
Mutualiteiten

www.socmut.be

www.cm.be

www.liberalemutualiteit.be

www.neutrale-ziekenfondsen.be

www.mloz.be

De brochure is tot stand gekomen in samenwerking met:

www.demens.nu

www.dementie.be

Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen vzw

www.palliatief.be

www.leif.be

www.vlaanderen.be